

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Estudos do Libro e Edición	Código	613584105	
Titulación	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e LatinaLetras			
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Profesorado	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo avanzado orientado o coñecemento da historia do libro e da edición. Análise da orixe e a materialidade do libro e da transmisión textual manuscrita e impresa desde a súa orixe ata a actualidade.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A5	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación
A6	Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos hispánico e galego-portugués
A7	Coñecer as principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A14	Adquirir a capacidade de xestionar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais
B1	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B5	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C1	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva
C2	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos
C3	Demostrar un compromiso ético coas desigualdades
C4	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares
C7	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador
C8	Adquirir a capacidade de concebir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico
C9	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Saber relacionar o libro, a lectura e a edición no contexto histórico	AM1 AM5 AM7 AM9	BP1 BP2 BP3 BP7	CM1 CM2 CM3
Ser capaz de desenvolver unha na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais	AM5 AM7 AM9 AI3	BP1 BP2 BP3 BP7	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CI1 CI2 CI3
Realizar ensaios teóricos que poidan explicar os modelos sociais e culturais dentro do ámbito de estudio.	AM5 AM6 AM7 AI3	BP1 BP2	CM3
Poder opinar criticamente sobre a sociedade actual e relacionala ca produción artística.	AM5 AM6 AM7 AM9 AI3	BM1 BP1 BP2 BP3 BP7	CM1 CM2 CM3
Poder establecer nexos entre periodos temporales e culturas diversas		BP1 BP2 BP3 BP4	

Contidos	
Temas	Subtemas
Historia do libro e da lectura	O libro e as bibliotecas, da A Antigüedad á Idade Media
O libro na época da imprenta manual	- A Convivencia do manuscrito e o impreso - A imprenta en Europa - A imprenta en España - Tipoloxía editorial
O libro e a lectura no século XXI	- O cambio de paradigma - O libro electrónico - A lectura
A edición	-Definición -tipos -métodos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A5 A6 A14 A7 B4 B5 B6 B1 B10 C1 C2 C3	1	2	3

Sesión maxistral	A5 A6 A14 A7 B4 B5 B6 B1 B10 C1 C2 C3	6	0	6
Lecturas	A1 A5 A14 B4 B6 B1 C5 C6 C9	2	10	12
Proba mixta	A7 B6 C5	2	10	12
Obradoiro	A1 A5 A14 A9 B4 B5 B6 B7 B1 B10 C1 C2 C3 C4 C7 C8	14	28	42
Atención personalizada		0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación do contido e avaliación dos coñecementos previos do alumnado, así como avaliación da súa disposición fronte a materia. Valoración das necesidades específicas do alumnado.
Sesión maxistral	Nestas sesións daránse as claves teóricas e describiránse conceptos básicos para fixar as nocións fundamentais que se precisan para o desenvolvemento do resto das metodoloxías de aprendizaxe.
Lecturas	A través das lecturas os alumnos descubrirán perspectivas diferentes do obxecto de estudo, e ampliarán os coñecementos obtidos na aula.
Proba mixta	O alumno terá que realizar unha proba mixta na que demostre a súa aprendizaxe, tanto de contidos teóricos coma prácticos.
Obradoiro	O obradoiro consta dunha serie de exercicios prácticos diversos nos que se persigue o dominio da disciplina mediante a práctica e a metodoloxía. Os alumnos farán comentarios, manipularán textos, farán exposicións e articulacións de ideas conrecreación intelectual dos contextos históricos e situacións comunicativas, agás da reflexión estética e a contextualización socio-histórica.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	O deseño e a posta en marcha do proxecto de investigación precisa a relación individual co alumno, o que hai que escoitar e facilitar os medios teóricos e técnicos para que poida deseñar un proxecto de interés.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A7 B6 C5	Para aprobar a materia será necesario realizar unha proba mixta, na que o alumno responda adecuadamente a cuestións teóricas e prácticas sobre a materia.	50
Sesión maxistral	A5 A6 A14 A7 B4 B5 B6 B1 B10 C1 C2 C3	Valorarase a participación activa nas sesións.	10
Obradoiro	A1 A5 A14 A9 B4 B5 B6 B7 B1 B10 C1 C2 C3 C4 C7 C8	Valorarase a participación e o desenvolvemento satisfactorio das actividades propostas na aula e do mesmo xeito as tarefas encargadas para fora da mesma.	40

Observacións avaliación
No obradoiro valorarase a eficacia e na resolución de problemas propostos.   Valorarase tamén a correcta exposición oral e escrita dos traballos que se propoñan. Na sesión maxistral esixese unha resposta activa, participando nos coloquios e debates que se propoñan nas mesmas. Terase en conta a situación particular dos alumnos con dispensa académica nas dúas convocatorias, dando un tratamento particularizado a cada caso. A avaliación da segunda convocatoria farase mediante unha proba escrita que pode incluír un traballo de investigación. A orixinalidade da investigación considérase sustancial e poderá ser contrastada mediante o programa de detección de plaxios que suscribiu a UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica	BÁEZ, Fernando. Historia universal de la destrucción de los libros: de las tablillas sumerias a la guerra de Irak. Buenos Aires: Sudamericana, 2005. BARBIER, Frédéric. Historia del libro. Madrid: Alianza, 2005. BURKE, Peter. Historia social del conocimiento: de Gutenberg a Diderot. Buenos Aires: Paidós, 2002. CAVALLO, Guglielmo y CHARTIER, Roger (dir.) Historia de la lectura en el mundo occidental. Buenos Aires: Taurus, 2011. DAHL, Svend. Historia del libro. Madrid: Alianza, 1999. ESCOLAR, Hipólito. Historia del libro. Madrid: Fundación Germán Sanchez Ruipérez, 1986. ESCOLAR, Hipólito. Historia de las bibliotecas. Madrid: Fundación Germán Sanchez Ruipérez, 1987. LERNER, Fred. Historia de las bibliotecas del mundo: desde la invención de la escritura hasta la era de la computación. Buenos Aires: Troquel, 1999. LYONS, Martyn. Historia de la lectura y de la escritura en el mundo occidental. Buenos Aires: Ed. del Calderón, 2012. MANGUEL, Alberto. Una historia de la lectura, Madrid, Fundación Sánchez Ruipérez-Alianza Editorial, 1996. MARTINEZ DE SOUSA, José. Pequeña historia del libro. Barcelona: Labor, 1992. MARTINEZ DE SOUSA, José. Diccionario de bibliología y ciencias afines. Gijón: Trea, 2004. PÉREZ PRIEGO, Miguel Ángel, La edición de textos, Madrid, Síntesis, 2011. POLASTRON, Lucien X. Libros en llamas: historia de la interminable destrucción de las bibliotecas. México, Fondo de Cultura Económica, 2007. PEDRAZA, Manuel J. CLEMENTE, Yolanda y DE LOS REYES, Fermín. El libro antiguo. Madrid: Síntesis, 2003. TAGLE, Matilde. Historia del libro. Texto e imágenes. Buenos Aires: Alfagrama, 2007. VANDENDORPE, Christian. Del papiro al hipertexto: ensayo sobre las mutaciones del texto y la lectura. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica, 2003.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*) A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías